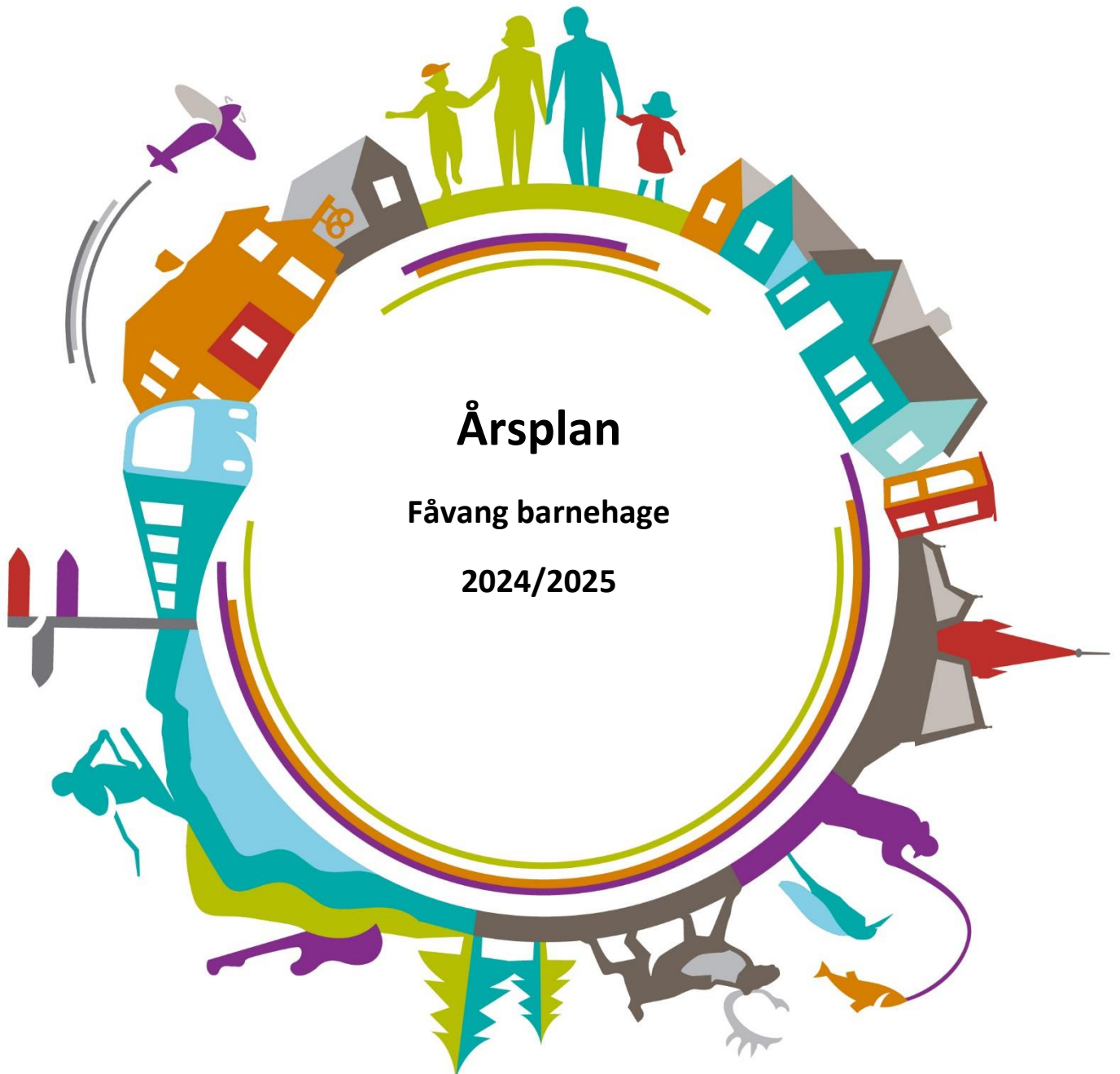

Innhold

Velkommen til Fåvang barnehage	3
Omsorg	4
Livsmestring og helse.....	5
Barnehagens verdigrunnlag og arbeidsmåter	6
Barns rett til medvirkning	7
Barnehagens pedagogiske virksomhet	8
Danning	9
Den viktige voksne i barnehagen	10
Rammeplanen.....	11
Progresjon	12
Barnehagen sin digitale praksis	13
Språk og kommunikasjon.....	14
Sosial kompetanse og vennskap	15
Lek	16
Humor og glede	17
Samarbeid.....	18
Overganger og tilvenning.....	20
Bærekraftig utvikling og miljøarbeid.....	21
Trafikksikkerhet	22
Årshjul.....	23

Velkommen til Fåvang barnehage

Vår Visjon: «Med hjerte for barna»

I Ringebubarnehagene skal alle barn skal føle seg sett og anerkjent for den de er.

I Fåvang barnehages årsplan for 2024 – 2028 kan du lese om hvordan vi vil legge til rette for at barna som går i vår barnehage skal få det beste tilbudet med gode dager i barnehagen. Vi vet at den jobben vi gjør kan ha en livslang betydning for barna og det er ikke tilfeldig hvordan vi organiserer og legger til rette hverdagen i barnehagen.

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Rammeplan for barnehagen er det nasjonale styringsverktøyet som fastsetter verdier og innhold for norske barnehager. Årsplanen skal vise hvordan vi vil omsette rammeplanens krav til daglig rutiner og aktiviteter med barna. Årsplanen er skrevet på grunnlag av kunnskap, erfaringer, evaluering og diskusjoner som personalet har jobbet med over lang tid. Vi vil at barn og foreldre skal oppleve høy kvalitet i barnehagetilbudet og at barna som går her blir robuste og får det beste utgangspunktet for å klare seg og ha det godt i dag og i framtiden.

Det skal være en progresjon for barna gjennom den tiden de går i barnehagen. Barna skal bli møtt av voksne som har kunnskap om, og legger til rette for at alle barn har en god utvikling.

For å kunne gi det beste tilbudet må vi bygge gode relasjoner og kjenne barna godt. En god barnehagedag for den enkelte dannes i samarbeid med foreldre og foresatte. Foreldresamarbeid og tilbakemeldinger har stor betydning og vi oppfordrer dere til å komme med innspill og spørre oss om det dere er opptatt av. Da har vi størst sjanse for å lykkes! For oss er det viktig å ta utgangspunkt i barn som medskaper i en meningsfull hverdag. Årsplanen er et arbeidsverktøy for oss i hverdagen som viser hvilke verdier og grunnsyn vi handler etter.

Fåvang barnehage er en kommunal barnehage for barn i alderen 0-6 år. Barnehagen ligger idyllisk til i skogkanten, på baksida, ca. 1 km fra Fåvang sentrum. Barnehagen flyttet inn i lokalene i mai 2004, som tidligere var en skole. Barnehagen ble full renoveret i 2021, og de flotte nye lokalene ble tatt i bruk i januar 2022. Uteområdet i barnehagen er variert. I tillegg bruker vi aktivt området utenfor barnehagens gjerder. Inne har vi gode tilrettelagte lekekroker, med materielle som er tilgjengelig for barna. På hver avdeling finnes blant annet kroker for rollelek, konstruksjon, ulik type formingslek, lesestue og samlingsplass. Uterommet er tilrettelagt med gode leke- og aktivitetsmuligheter med blant annet sykkelbane, sandkasser, huskestativer, egen klatrepark med skute, lekestue, eget område for vannlek, snekkerbod og eget lekeområde for småbarnsavdeling. Utenfor barnehagen gjerder er det lagt til rette for ake- og skilek på jordet, ulike lek- og turmuligheter i skogen, gapahuker med bålplasser og egen utedo.

Humor og glede er noe både barn, ansatte, foreldre/foresatte, besøkende og andre instanser møter i Fåvang barnehage. Vi får ofte tilbakemelding fra besøkende om at dette er et godt sted å være.

Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet, tilhørighet og trivsel og for utvikling av empati og nestekjærlighet, og skal prege alle situasjoner i hverdagslivet.

Slik vil vi ha det

- Barnas behov for fysisk omsorg skal ivaretas, inkludert behov for ro, søvn og hvile
- Alle barn skal oppleve trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- Det skal vises omsorg for hvert enkelt barn, de skal bli møtt med åpenhet, varme og interesse
- Personalet skal støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- Personalet er lydhør for barnas uttrykk og imøtekommer deres behov for omsorg med sensitivitet

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Vi skaper trygghet i gruppene fra start. Dette gjennom god tid til tilvenning, både for nye barn og de med overgang fra småbarnsavdeling.
- Barna møter voksne som lar de sette ord på/viser egne følelser og behov.
- Barna får sette grenser for seg selv.
- Barns medvirkning er en viktig del av hverdagen
- Det er alltid et ledig fang
- Voksne er med barn i lek og aktivitet
- Vi organiserer dagen etter barn sine behov

Livsmestring og helse

Barnehage og skole skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen, og barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverdi, samt forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barn kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barn blir mer robuste gjennom å få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Å være robust handler om å være motstandsdyktig og kunne takle noen av livets utfordringer, noe som er en naturlig del av livet. Rett og slett kunsten å leve. Vi må tåle å ikke alltid mestre, at vi ikke alltid har kontroll, tåle at alt ikke går vår vei, tåle at vi ikke alltid får være med å leke, tåle å vente, tåle at andre mestrer osv. Vi må oppdra barn som har omtanke for andre, og som kan se utover seg selv og egne behov. Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon.

Slik vil vi ha det:

- Barn skal oppleve et trygt og godt miljø som ivaretar og fremmer psykisk og fysisk helse, trivsel, utvikling og læring
- Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen
- Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling.
- Måltider og matlaging skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner
- Et personale som har et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages
- Robuste barn

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Vi ønsker at barna skal oppleve livsglede
- Det er lagt til rette for at barn får leke, får mulighet til å undre seg og være nysgjerrige
- Vi voksne er bevisste rollemodeller som går framfor som gode eksempler
- Vi er trygge voksne som er opptatt av relasjoner og dialog. Vi «tåler» barna sine følelser og anerkjenner barna sine ulike følelser.
- Vi fremhever og styrker positive situasjoner og handlinger, mens vi prøver å dempe det som ikke er ønsket.
- Rutiner i hverdagen og observante voksne tar hensyn til barns behov for ro, hvile og avslapning
- Vi er aktive voksne, som tar med barn på turer og benytter inne- og uteområdet.
- Vi har et variert og sunt kosthold, både med brødmåltid, frukt og grønt, og innimellom har vi varmmat. Måltidene er lagt opp til å være en hyggelig stund
- Barnehagen har utarbeidet egen handlingsplan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Voksne lar barn sette grenser for egen kropp. Dette gjør vi blant annet ved bursdagsfeiring, der barna får bestemme om de vil klemme eller håndhilse på bursdagsbarnet
- Voksne som er i stand til å avdekke tidlig tegn på forsinket eller avvikende utvikling, samt ulike former for omsorgssvikt, og å iverksette forebyggende tiltak

Barnehagens verdigrunnlag og arbeidsmåter

Barnehagene har i flere år jobbet inspirert av Reggio Emilia- filosofien. I Reggio-pedagogikken står begrepene likeverd, respekt, toleranse, anerkjennelse, demokrati, barns medvirkning, rommet som den tredje pedagog og voksenrollen sentralt. Sammen med Rammeplanen danner dette verdigrunnlaget for våre barnehager.

Arbeidsmåtene i barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi mulighet for medvirkning. Prosjektarbeid gir muligheter for at barn og voksne kan undre seg sammen og få ny inspirasjon og kunnskap om ulike tema som barna er opptatt av.

Det sies at barnehagen har tre pedagoger: barna, de voksne og rommet. Med rommet menes det fysiske miljøet ute og inne i barnehagen. Dette er viktig for kvaliteten på aktivitet og samhandling. For å skape et interessant og inspirerende læringsmiljø må vi se på det fysiske miljøet som en ressurs og som en hjelp og støtte i det pedagogiske arbeidet. Gjennom utformingen av rommene i barnehagen påvirkes valgene barna tar og hvordan lek og læring utspiller seg. Samtidig må en ha en fleksibilitet som gjør at en også kan endre rommet etter de ulike behovene barna har. Vi skal tilby gode møteplasser og ulike aktiviteter. Det fysiske miljøet skal være utfordrende og estetisk og skal gjenspeile verdiene våre og det vi holder på med.

Barna er framtidens voksne. I Ringebubarnehagene skal barna sette spor i nærmiljøet på lik linje med voksne. Barnehagene deltar årlig med egen utstilling på sommerutstillingene i Ringebu prestegard der barna bidrar med filosofiske samtaler, undringer, fantasi og skaperglede over ulike tema. Som et resultat av dette har vi mottatt den nasjonale barnehageprisen for kunst og kultur i 2011 og 2015.

Barns rett til medvirkning

Hvert barn har rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor. De voksne må skape gode relasjoner med barna, lytte til barnas tale – og kroppsspråk og prøve å tolke følelsesuttrykk.

For å få til dette må personalet være bevisst i alle situasjoner sammen med barna, og gi hvert enkelt barn følelsen av å bli sett, hørt og verdsatt. Barns medvirkning handler om at barna, uansett alder, skal få være med på å påvirke egen barnehagehverdag. Medvirkning er på mange måter en introduksjon til det demokratiske samfunnet vi lever i der alle har lik verdi og rett til å bli tatt hensyn til. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Slik vil vi ha det:

- Barn som har mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet
- Barn som har erfaring med å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen
- Barn som får medvirke i barnehagen ut fra alder og forutsetning
- Voksne som er gode på å observere og tolke barnas uttrykk

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Vi har fokus på å skape gode og trygge relasjoner i barnehagen
- Barna får oppleve gode rutiner i barnehagehverdagen som vi mener skaper gode rammer for barna.
- Vi har leker og materiell synlig og tilgjengelig for barna, både inne og ute, slik at de har mulighet til selv å bestemme hva de ønsker å holde på med og leke. Utvalg av leker og materiell endrer seg ut fra barns ønsker og behov.
- Barn blir sett og hørt for den de er
- Barns frie lek har en stor og sentral plass
- Gjennomfører planlagte barnesamtaler med 4 og 5 åringene
- Vi bruker mye tid på dialog og samtale med det enkelte barn og barnegruppen i løpet av hverdagen
- Vi lytter, ser og er nær barna, slik at vi til enhver tid kan ta hensyn til barns- og barnegruppas ønsker, behov og interesser
- De avgjørelser vi tar i barnehagen har til enhver tid barnets beste i fokus

Barnehagens pedagogiske virksomhet

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetninger for barns læring og utvikling. I Ringebubarnehagene skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om lysten til å leke, utforske, lære og mestre. Personalet må ta utgangspunkt i barnets interesser og fokus, og la deres undring og nysgjerrighet være grunnlag for inspirasjon til lek og egen læring. Planleggingen må baseres på kunnskap om barns utvikling og læring individuelt og i gruppe. Observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foresatte ligger også til grunn for planlegging.

- Ringebubarnehagene samarbeider med Høgskolen i Innlandet om utvikling og vurderingsarbeid. Dette er en del av et regionalt utviklingsarbeid og innebærer veiledning i den enkelte barnehage på tema som barnehagen har behov for. Pedagogiske ledere og styrere deltar også på regionale samlinger med faglig påfyll med aktuelle tema.
- Andre former for vurdering er kommunale dialogmøter og interkommunal ordning for stedlig tilsyn.
- Ringebubarnehagene bruker dokumentasjon som grunnlag for refleksjon, vurdering og planlegging. Dokumentasjon skal også gi informasjon til foreldre, barnehagemyndighet og andre om det barn opplever, lærer og gjør i barnehagen.
- Gjennom samtaler og observasjoner med barn får personalet i barnehagen en forståelse av hvordan barn opplever sin hverdag. Det gjennomføres barnesamtaler med 4- og 5-åringene 1-2 ganger i året. Dette vektlegges i vurderingsarbeidet.
- Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. All hjelp og støtte blir lagt til rette med utgangspunkt i det sosiale fellesskapet barnet er en viktig del av.

Danning

Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne. Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog – hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker i en felles prosess.

Barnet skal settes i stand til å ta egne valg, reflektere over egne handlinger og væremåter samt bli en selvstendig deltager i et demokratisk fellesskap. De ansatte i Ringebubarnehagene skal sørge for at barnet gjennom meningsfullt samspill, utforskende dialog, lek og utforskning utvikler kritisk tenkning og vurderingsevne. Det er avgjørende at personalet anerkjenner og bekrefter barnets perspektiver, støtter barnets engasjement samt synliggjør ulike behov, meninger og mangfold.

Slik vil vi ha det:

- Voksne som utfordrer barnas tenkning og reflekterer sammen med dem.
- Voksne som viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og interesse for det de sier.
- Barn som blir møtt på sine følelser, sett og bekreftet.
- Et fellesskap hvor det er rom for å være ulike og hvor ulikhet er en styrke for fellesskapet.
- Barn som er viktige bidragsytere i fellesskapet og som opplever å bli hørt.
- Barn som øver på å mestre balansen mellom selvhevdelse og å se andre sine behov.

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Vi legger til rette for gode samtaler med barna.
- Vi lar barna medvirke i hverdagen. Deres meninger, ønsker og behov skal ses og høres.
- Vi anerkjenner og møter det enkelte barn sine følelser
- Vi stiller krav og har forventninger til barna.
- Barna får møte utfordringer, de får øve og de får kjenne på mestring
- Voksne er et «støttende stillas» for det enkelte barn og barnegruppa, slik at hver enkelt opplever mestring.
- Vi jobber med sosial kompetanse og selvhevdelse

Den viktige voksne i barnehagen

«Møter jeg et barn, så møter jeg et annet menneske» Anne-Cath. Vestly

Barns trivsel vil i stor grad være avhengig av de voksne i barnehagen og deres kompetanse, mulighet og lyst til å se og være i samspill og dialog med barna. For ansatte er det viktig å tilrettelegge og være tilgjengelig for barnet. I Ringebubarnehagene jobbes det kontinuerlig for å skape en god atmosfære preget av en anerkjennende væremåte og gode relasjoner. Kjennetegn på dette er forståelse, bekreftelse, åpenhet og refleksjon. Barn erfarer og lærer ved å være sammen med andre mennesker. De voksne må støtte barna i å få utforske og tenke selv slik at de utvikler seg til å bli løsningsorienterte og kreative.

Slik vil vi ha det:

- Personalet som ivaretar barna og sikrer at de blir en del av et inkluderende og trygt fellesskap.
- Personalet skal være gode forbilder ved å vise at de respekterer hverandre og vil hverandre vel
- Tilstedeværende voksne som tilrettelegger for meningsfulle opplevelser. Voksne som støtter og veileder barna i lek, aktiviteter og deltagelse i fellesskapet.
- Barn som erfarer at alle er like mye verdt, selv om vi er forskjellige
- Voksne som sørger for en trygg og god utvikling for alle barn
- Voksne som er i stand til å avdekke tidlige tegn på forsinket eller avvikende utvikling, samt ulike former for omsorgssvikt, og å iverksette forebyggende tiltak.

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Vi er til stede og ser det enkelt barn
- Vi gir trygghet og viser respekt for barn og foreldre
- Vi sier «hei» og «hade» til alle
- Vi er blide og trivelige
- Vi er deltagende voksne i lek
- Vi veileder barn i leken for å videreføre leken og inkludere flere
- Det er alltid et ledig fang
- Vi gir en god klem
- Vi er voksne som har tid
- Vi er kreative voksne som alltid søker ny kunnskap og viten
- Vi er pådrivere som ikke er redde for å ta med barna på nye eventyr og opplevelser
- Vi er voksne som skaper lekemiljøer for det enkelte barn sine behov, interesser og opplevelser, både inne og ute.

Rammeplanen

Rammeplanen beskriver 7 fagområder vi skal ha fokus på gjennom året. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Arbeidet med fagområdene vil komme til uttrykk i avdelingenes planer. Arbeidet med fagområdene skal oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Barna skal møte ulikt materiell og utstyr, bøker, spill og musikk i møte med fagområdene. Fagområdene er barnas første møte med de tema som kommer igjen som fag i skolen.

De forskjellige fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Progresjon

Alle barn i alle aldersgrupper skal oppleve progresjon i barnehagens innhold. Dette skal skje gjennom å oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sansene sine i læringsprosesser. Gode læringsprosesser gir barn ferdigheter og kunnskap som gir grunnlag for å møte morgendagens samfunn med et arbeidsliv som krever kompetanse, fleksibilitet og samarbeid på tvers. Ringebubarnehagene skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra til egen og andres læring. Det skal legges til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Slik vil vi ha det:

- Gjennom å være tilstedeværende voksne skal personalet oppdage, anerkjenne, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av.
- Barna skal ha noe å strekke seg etter slik at de opplever mestring og lærer både hver for seg og i fellesskap.
- Det skal legges til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentagelse.
- Nye perspektiv skal introduseres og tilrettelegges slik at barn får nye opplevelser og erfaringer.
- Det fysiske miljøet skal tilrettelegges som den tredje pedagog
- Gjennom progresjon skal barna få anledning til å oppdage sammenhenger og skape teorier om verden rundt seg.

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Voksne observerer barna for å legge til rette for best mulig utvikling når de når nye milepæler.
- Vi følger med på og tar hensyn til barnas interesser gjennom observasjon og samtale.
- Hvert barn blir sett og møtt på en måte som anerkjenner deres utvikling, uansett hvor de befinner seg i prosessen.
- Vi tilrettelegger for gode læringsarenaer både inne og ute.
- Vi tilbyr barna varierte og udefinerte materialer som gir rom for kreativitet og fantasifull lek.
- Vi har få forhåndsbestemte aktiviteter, men tilpasser oss barna sine interesser og behov i øyeblikket.
- Vi legger til rette for ny inspirasjon ved å skape og legge til rette for nye aktiviteter.
- Vi tilbyr leker og aktiviteter tilpasset hver enkelt barns utviklingsnivå, slik at de kan oppleve mestring både inne og ute.

Barnehagen sin digitale praksis

Vår digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Slik vil vi ha det:

- Vi utøver digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, har et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern
- Vi legger til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer
- Vi vurderer relevans og egnethet og deltar i barnas mediebruk
- Vi utforsker kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage

- Benyttes som støtte ved fellessamlinger og andre pedagogiske opplegg i grupper og med enkeltbarn
- Skjerm benyttes i ulike høytider og markeringer til forsterkning av vår kulturarv og tradisjoner til framvisning/bruk av filmer, eventyr ol
- Vi benytter digitale verktøy som et spesialpedagogisk verktøy
- Barnehagen har apper på mobil og i-Pad, som er kvalitetssikret og diskutert. Den enkelte kan ikke laste ned egne apper. Det er alltid med et pedagogisk formål
- Digital lesing av bøker på flere språk via app; Polyino
- På skogsturer og utelek har vi mulighet til å benytte digitale forstørrelsesglass
- Hver avdeling har egen i-Phone, PC og i-Pad. Vi har en felles skjerm i barnehagen, som den enkelte avdeling kan benytte.
- Barnehagen er bevisst i forhold til bruken av digitale verktøy og vi følger anbefalinger fra helsedirektoratet

Språk og kommunikasjon

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Personalet har ansvar for å invitere alle barna med i språklige aktiviteter, både små og store barnehagebarn og barn med ulike språklige ferdigheter. De voksne må legge til rette for at alle får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for egne tanker og for å uttrykke egne meninger og følelser. Det meste av språkstimuleringen i barnehagen skjer i hverdagssituasjonene. Ifølge Rammeplanen skal barnehagen være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barns utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. I barnehagen skal barna møte ulike språk gjennom rim, regler og sanger fra samtid og fortid.

Mange barn i Ringebu barnehagene vokser opp med et eller flere morsmål enn norsk. I barnehagen skal vi støtte barna når de bruker morsmålet sitt og samtidig arbeide aktivt for å fremme barnas norskspråklige kompetanse. Flerspråklige barns bakgrunn er naturlig nok svært forskjellige, og de lærer språk ulikt. Det er viktig med et godt samarbeid mellom foreldre og barnehage for å støtte barnas flerspråklige utvikling. Gjennom kjennskap til barnas språkutvikling på morsmålet får personalet en mer helhetlig forståelse av barnets språkutvikling.

Slik vil vi ha det:

- Alle barn skal få varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.
- Barna skal få støtte i sin språkutvikling gjennom anerkjennelse og respons på sine ulike verbale og non-verbale uttrykk
- Personalet skal følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har behov for ekstra oppfølging.
- Personalet skal være gode språkmodeller for barna.
- Språklig mangfold skal være en berikelse for hele barnegruppen.
- Flerspråklige barn skal støttes i å bruke sitt morsmål og samtidig skal personalet aktivt fremme og utvikle barnas norskspråklige kompetanse.

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Vi bruker språket bevisst og aktivt i alle situasjoner
- Voksne tilpasser språket sitt til det enkelte barn de kommuniserer med
- Det benyttes aktivt bilder, konkrete og tegn til tale i kommunikasjon
- Vi legger til rette for lek hvor det er naturlig å benytte språk og kommunikasjon
- Daglig leses det bøker for og med barna.
- Vi bruker sang, dramatisering, musikk, rim og regler
- Vi har fellessamlinger
- Vi støtter og veileder flerspråklige foreldre til å benytte morsmål med eget barn
- I lek med bokstaver er de voksne bevisste på å benytte bokstavlyd. Dette er viktig for senere lese- og skriveutvikling.
- Vi samarbeider med Ringebu bibliotek, hvor 4 og 5 åringene drar en gang sammen og, i tillegg til at skolestarterne har en egen tur.

Sosial kompetanse og vennskap

Ifølge Rammeplanen er sosial kompetanse en forutsetning for å fungere godt sammen med andre, og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Barn er sosiale helt fra fødselen, og de kommuniserer med voksne og hverandre både gjennom kroppslige og språklige handlinger. Å kunne kommunisere og samhandle godt med andre i ulike situasjoner er sentralt for at enkeltbarnet skal lykkes og trives, og for at det skal bli verdsatt som venn og deltaker i samspill med andre barn. Forskning viser at barns evne til å etablere vennskap i stor grad henger sammen med den sosiale kompetansen deres.

Slik vil vi ha det:

- Barn som øver på å ta hensyn til andre og opplever at andre tar hensyn til dem.
- Barna skal oppleve at de er betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne
- Personalet og barn som gjennom hele barnehagedagen øver på å vente på tur, være i positivt samspill med andre, dele på leker, hjelpe hverandre, viser omsorg for hverandre og inkludere hverandre.
- Personale som støtter og veileder barna i spillet dem imellom og legger til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.
- Personale som støtter barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage

- Voksne er bevisste, trygge, gode og vennlige rollemodeller
- Vi inkluderer alle i alle sammenhenger
- Avdelingene består av aldersblandete grupper; 0-3 og 3-5 år. I oppstarten er barna mye på egen avdeling for å skape trygghet og «vi» følelse.
- Vi har felles utetid for alle avdelingene, der det er lagt til rette for felles møteplasser.
- Barn får gå på besøk på tvers av avdelinger, vi samarbeider avdelingsvis og har aldersdelte grupper en dag i uka.
- Vi har egen førskolegruppe, Blåbærgruppe, en gang i uka.
- Vi har felles opplegg i løpet av året; fellessamlinger, skogsturer, Bjørnis, skidag, karneval, adventsstunder osv.
- Vi jobber med følelser og anerkjenner barns følelser
- Veileder barn i krav og følelser gjennom bl.a. her og nå situasjoner, ulike prosjekter, rollespill, markering av verdensdagen for psykisk helse og inspirasjon fra ulike ferdige opplegg
- Vi unner hverandre å skinne litt. For eksempel gjennom å være ordensbarn og bursdagsbarn
- Vi har åpenhet om at vi er forskjellige, noe som skaper toleranse
- Vi legger til rette for aktiviteter med felles fokus som ikke er individfokustert.

Lek

Lek er en grunnleggende væremåte, har en stor verdi i seg selv og utgjør en viktig del av barnas barnehagehverdag. Leken har en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi blir anerkjent. Hvordan barnet leker, er helt opp til det selv. De voksne har en aktiv og bevisst holdning og rolle til lek. Det er voksne sitt ansvar å gi barnet mulighet til å leke. Barna trenger voksne som inspirerer og oppmuntrer til lek, gjerne ut fra hva barna interesserer seg for, her og nå. I barnehagen legger vi til rette for inspirasjon og rom til ulik lek både ute og inne. Alle barn skal få oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. Leken er barnets stemme og gir barna ytringsfrihet og mulighet for demokrati. Den er en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Lek skaper gode øyeblikk og relasjoner, også mellom de yngste barna, og danner grunnlag for å skape et godt og inkluderende fellesskap.

Slik vil vi ha det:

- Avdelinger som er innredet til kreativ lek
- Uteområde med ulike lekesoner som inspirerer til kreativ lek
- Voksne som er med på leken
- Voksne som veileder barna hvis leken medfører uheldige spillmønstre.
- Voksne som sørger for at alle barn blir inkludert i lek.

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Gode tilrettelagte lekekroker med materiell, både definert og udefinert, som er tilgjengelig for barna.
- Uteområdet i barnehagen, jordet og skogen er tilrettelagt med gode leke- og aktivitetsmuligheter.
- Vi har i løpet av året ulike temaer som gir inspirasjon til barns lek.
- Voksne lytter til og observerer barnas interesser i lek
- Voksne er gode rollemodeller i lek; vi setter i gang lek, inkluderer barn i lek, inspirerer, veileder og trekker oss etter hvert ut av lek.
- Vi beskytter og verner om leken
- Vi lar barna leke og kjenne på den fantastiske følelsen av å miste tid og sted – «flytsonen»

Humor og glede

Både i lek og andre aktiviteter ønsker vi å ta vare på og gi barnas glede og humor gode vilkår. Ros, oppmuntring og følelsen av mestring gleder barna. Humor gir livsglede og overskudd og fremmer skapergleden og lyst til lek. Humor er en væremåte, og i likhet med leken, en livsform som er et mål i seg selv. Humor er viktig for å bygge gode relasjoner. Voksne som bruker humor og glede setter stemningen og trivselen i barnehagen. Det styrker selvbildet å vite at en kan glede andre. Humoren skal tas vare på, for glade barn og voksne er en forutsetning for godt samvær!

Slik vil vi ha det:

- En barnehage hvor det er god stemning og rom for tøys og tull, både hos barn og voksne
- Voksne som er delaktige og lyttende i forhold til barnas humor og hjelper dem å utvikle den
- Voksne som viser at vi setter pris på barnas humor og fantasi

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Voksne, som ikke tar seg selv så høytidelig, byr på seg selv i lek og samvær med barna.
- Alle hverdagssituasjoner brukes til humor og glede; måltider, stellerom, garderoben, samling, i leken osv.
- Voksne som møter barnas interesser i her og nå situasjoner og bidrar med glede og humor inn i det
- Vi leser bøker, synger sanger, benytter rim og regler med humoristisk innhold
- Barna oppmuntres og møtes med å kunne leke med språket sitt, egen humor, tull og tøys

Samarbeid

Tverrfaglig samarbeid

Tverrfaglighet og helhetlig tenkning er viktig i barnehagen slik at barnet mottar et tilrettelagt og helhetlig tilbud. «Tidlig innsats» handler om at vi ser, undrer oss og setter inn nødvendige tiltak for enkeltbarn som trenger det. Ved behov og med samtykke fra foresatte samarbeider vi med andre instanser som f. eks:

- PPT (Pedagogisk-psykologisk tjeneste). Vi har en fastdag i måneden. Hovedmålet er forebygging og tidlig innsats, sikre at alle barn opplever en god og inkluderende oppvekst, -leke – og læringsmiljø.
- Fysioterapeut
- Logoped - er ofte innom barnehagene, og en fast dag i uka i de kommunale barnehagene. Utover dette foreligger det egne planer for samarbeidet.
- Helsestasjon – 2 år på god veg, og 4 år trygg og klar er et ledd i samarbeidet. Dette er knyttet opp mot 2 og 4 – årskontrollene, hvor helsestasjonen har hovedansvaret. Dette samarbeidet er frivillig for foreldrene. Ellers samarbeid ved behov.
- Barneverntjenesten
- Andre barnehager
- Skolen
- I Ringebu kommune er det opprettet et Familieteam. Her kan foreldre få drøftet sin sak tverrfaglig. Dette tilbudet gis en gang i måneden.
- BUP (Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk)
- HAB – habiliteringstjenesten
- Ansvars – samarbeidsgrupper
- Andre relevante samarbeidspartnere

Foreldresamarbeid

Vårt syn på foreldresamarbeid beskrives best som foreldremedvirkning. Samarbeidet mellom barnehagen og foreldrene er avgjørende betydning for barnets trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og samarbeidsutvalg der foreldre og foresatte kan være med på å påvirke barnehagens innhold.

I leddet av å oppnå et godt foreldresamarbeid gjennomføres det utviklingssamtaler med barnets utvikling i fokus og utveksling av informasjon om hverdagen hjemme og i barnehagen. Det gjennomføres foreldremøter hvor foreldrene/foresatte har mulighet til å komme med innspill og medvirke til barnehagens planer og pedagogiske praksis. Og ellers gjennom dialogen i hverdagen ved levering og henting, telefon og meldinger. Utover dette kan foreldrene be om samtaler ved behov.

Slik vil vi ha det

- Alle foreldre/foresatte skal oppleve møte med barnehagene som positivt for seg og barnet.
- Samarbeidet skal preges av gjensidig respekt og felles forståelse.
- Foreldre/foresatte informerer om ting/hendelser som kan ha betydning for eller innvirkning på barnas hverdag
- Personalet i barnehagen oppmuntrer flerspråklige familier til å snakke morsmål hjemme. Et godt utviklet morsmål er det beste utgangspunktet for å lære seg et andrespråk.

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Vi har daglige samtaler ved levering og henting der barnas trivsel, utvikling, helse og læring vil være fokuset
- Er det noe spesielt/hendelser som skjer med enkeltbarn i løpet av dagen i barnehagen samtaler vi om dette på telefonen
- Ring, eller be om et møte, hvis det er ting/hendelser som kan ha betydning for eller innvirkning på barns hverdag. Dette gjelder både foreldre og barnehagen
- Barnehagen/avdelingen legger ut en kort oppsummering i slutten av uka i foreldreappen gjennom bilder og evt. tekst
- Barnehagen benytter foreldreappen aktivt til beskjeder, informasjon, oppdateringer, registreringer osv.
- Vi har to foreldremøter i løpet av året
- Det holdes to SU-møter i løpet av barnehageåret
- Det gjennomføres utviklingssamtaler for enkeltbarn to ganger i året
- Dugnad, Luciamarkering, juletreffest, påskefrokost, sommerfest og lignende

Overganger og tilvenning

Alle overganger i løpet av barns tid i barnehage og skole er viktige milepæler. Det er derfor vesentlig for det videre løpet at overganger er gode og oppleves som forutsigbare. Ved å jobbe aktivt med gode overganger og forberedelse av barn og foreldre til nye arenaer, vil dette skape trygghet og forutsigbarhet for både barn og voksne. Det er utarbeidet egne overgangsplaner i kommunen og planer for tilvenning i den enkelte barnehage.

I forkant av oppstart i vår barnehage arrangeres det foreldremøte for nye foreldre og åpen dag hvor barn og foreldre kommer på besøk i barnehagen. Det gjennomføres oppstartsamtaler med barnehagen og nye foreldre.

Vi bruker god tid på tilvenningsprosessen og har som mål at alle barna skal utvikle trygg tilknytning til barna og de voksne i barnehagen. Relasjonsbyggingen starter i tilvenningsprosessen og dette er et viktig utgangspunkt for barnets trivsel og trygghet. Vi skal være sensitive og varme voksne som oppfatter og «leser» barnas signaler. I Ringebubarnehagene legger vi vekt på at tilvenningen må skje på barnets premisser og i tett dialog mellom foreldrene og personalet. Vår erfaring tilsier at en god tilvenningsprosess gir tryggere, og mer tilfredse barn og foreldre. Det fremmer også samarbeid og forståelse mellom hjem og barnehage.

Ringebu barnehagen har i samarbeid med skolene i kommunen utarbeidet en egen og unik overgangsplan fra barnehage til skole. Blant annet innebærer dette at skolestarterne har barnehage på skolen i 3 uker i juni. Vi får et eget klasserom som vi innreder som en avdeling, har åpningstid fra kl. 07.00-16.30 og har med egne voksne fra barnehagen

Bærekraftig utvikling og miljøarbeid

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi, teknologi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. Ringebubarnehagene er sammen med resten av kommunen miljøfyrtårnsertifisert.

Barna er fremtiden og det er avgjørende å gi kunnskap og skape engasjement for bærekraft allerede i barnehagealder. De stiller gode spørsmål om våre vaner og krever at vi skal ta vare på kloden.

Barnehagene jobber med miljøet sammen med barna og løfter det miljøpedagogiske arbeidet fram i barnehagehverdagen. Miljøbevisstgjøringen hos barn i barnehagen ligger i de små tingene

Slik vil vi ha det

- Voksne som er gode rollemodeller og tar bevisste valg
- Legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet
- Bidra til at barna skal forstå at dagens handlinger har konsekvenser for framtida
- Gi barna erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen
- Gi barna gode naturopplevelser slik at de blir kjent med naturens mangfold.

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Skaper gode opplevelser
- Tar vare på naturen og lar ting være som de er, ikke ødelegge
- Voksne tar seg tid og ser muligheter sammen med barna
- Vi sorterer søppel
- Rydder og plukker søppel etter oss på tur
- Gjenbruk av ulike emballasjer
- Barnehagen får ulikt materiale fra foreldre og bedrifter som benyttes i barnehagen
- Egen grønnsakshage som vi høster av. Vi får også bær og frukt av foreldre/foresatte/ansatte
- Vi låner bokkasser fra Ringebu bibliotek
- Vi har et eget mikrobibliotek med utlån av barnehagens bøker
- Barnehagen har egne luciakapper til alle barna, vi har noen ekstra sett med ski og skisko til utlån, og vi har bilputer til utlån til busstur.
- I vår barnehage har vi en gjenbruksbod, der en har mulighet til å levere inn brukte klær som andre kan forsyne seg av. Denne er foreldrestyrt

Trafikksikkerhet

Trafikk i barnehagen er et spennende tema som passer inn i hverdagen. Barna opplever trafikk når de er på tur, hver gang de drar til og fra barnehagen, de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør. Vi følger Trygg Trafikk sine kriterier for trafikksikkerhet i barnehagen. Ringebu kommune er en trafikksikker kommune. Trafikksikkerhet skal inngå som en naturlig del av barnehagens hverdag.

Slik vil vi ha det:

- Barn og voksne som beveger seg trygt i trafikken
- Voksne som kjenner til barnehagens rutineplan for trafikksikkerhet
- Voksne som er gode forbilder

Slik gjør vi det i Fåvang barnehage:

- Vi har utarbeidet egne plan for «Trafikksikker barnehage» i Ringebubarnehagen, som ansatte er godt kjent med.
- Foreldre/foresatte informeres på foreldremøte og gjennom barnehage appen om trafikksikkerhet i Fåvang barnehage, spesielt ang henting og levering av barn;
  - Foreldre parkerer på parkeringen mot jordet.
  - Alle oppfordres til å rygge inn på parkeringsplassen
  - Pass godt på egne barn på parkeringsplassen, hold gjerne i hånda
  - Lukk alltid grinda mot parkeringsplassen
  - Ved henting; barn venter på egne foreldre/foresatte ved grinda. Ikke slipp andre sine barn ut av grinda.
- Vi i barnehagen benytter alle muligheter til å snakke med barn om trafikksikkerhet. Vi snakker alltid med barna før turer, som er både til fots og i buss/bil
- Vi markerer refleksdagen
- Leser «Tarkus» bøkene og spiller trafikkspill

Årshjul

ÅRSHJUL 2024-2025, Fåvang barnehage

August	Uke 32,33,34,35
15.og 16.	Planleggingsdager
Aug/sep	Oppstartssamtaler, nye barn inne 3 uker etter oppstart
September	Uke 36,37,38,39,40
18.-22.	Brannvernuke i barnehagen (Fellessamling)
17.	MGPPT
23.	Foreldremøte
Oktober	Uke 40,41,42,43,44
	Barnesamtaler, 4 og 5 år. Utviklingssamtaler
Uke 39-42	Verdensdagen for psykisk helse; «Vi trenger å snakke mer sammen»
23.	(Fellessamling)
7.-13.	1.klasse på besøk i barnehagen
15.	Høstferie på skolen.
17.	MGPPT
24. og 25.	Refleksdagen; (Fellessamling) Planleggingsdager; Studietur til Trondheim
November	Uke 44,45,46,47,48
	Barnesamtaler, 4 og 5 åringene Utviklingssamtaler
12.	Brannøvelse
19.	MGPPT
Desember	Uke 49,50,51,52
Fredager	Felles adventsstunder
10.	Menighetspedagog på besøk i barnehagen, juleevangeliet
17.	MGPPT og julelunsj
13.	Lucia i barnehagen
15.	Juletreff, Ringebu hallen
19.	Nissefest
24.-01	Barnehagen stengt
Januar	Uke 1,2,3,4,5
	Fellessamling
2.	Barnehagen åpen
21.	MGPPT
Februar	Uke 6,7,8,9
Uke 6	Samisk kulturuke i barnehagen
6.	Samenes nasjonaldag (Fellessamling)
11.	Karneval
18.	MGPPT
24.-28.	Vinterferie på skolen. Barnehagen er åpen
Mars	Uke 10,11,12,13,14
	Innskriving av skolestartere ved Fåvang skole
11.	Skidag
11.	Barnehagedagen, «La leken leve»

18.	MGPPT
April	Uke 14,15,16,17,18
	Barnesamtaler, skolestartere Utviklingssamtaler
15.	Påskeaktiviteter og påskefrokost
Uke 16	MGPPT
Ferdig innen 1. mai	PÅSKE – barnehagen er stengt 16.-21. Overgangssamtaler skolestartere, foreldre
	Ferdigstille sommerutstilling
Mai	Uke 18,19,20,21,22
	Utviklingssamtaler Overgangssamtaler fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling
	Våraktiviteter og forberedelser til 17.mai.
	1. Barnehagen er stengt
	2. Planleggingsdag (bhg stengt)
	17. Nasjonaldagen
	20. MGPPT
	29. Kristi himmelfartsdag – barnehagen er stengt
Juni	Uke 23,24,25,26,27
	Utviklingssamtaler Overgangssamtaler fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling
Uke 23-25 (2.-20.juni)	Skolestartere er på Fåvang skole, overgang
	Åpning sommerutstilling
	5. Sommerfest
	9. 2.pins – Barnehagen er stengt
	17. Overgangssamtaler bhg-skole
	17. MGPPT
	23. Overgangssamtaler familiebarnehagene-barnehagen
	23. Foreldremøte, nye foreldre.
	24. eller 25. Åpen dag, nye barn i barnehagen med foreldre
Juli	Uke 27,28,29,30,31
Uke 29 og 30	Barnehagen er sommerstengt

MGPPT (Midt-Gudbrandsdal Pedagogiske-Psykologisk Rådgjevingsteneste); Se årshjul. -i barnehagen en dag i måneden

I løpet av året;

- 2 år – på god vei og 4 år -trygg og klar samtaler. Samarbeid med helsestasjonen
- Sommerutstilling
- Aldersdelte grupper og førskolegruppe (Blåbærgruppe)

- Alle relevante planer og dokumenter som omhandler barnehagens virksomhet, ligger ute på barnehagens hjemmeside: [Barnehagetilbudet i Ringebu kommune - Ringebu kommune](#)
- Årsplanen revideres for nytt barnehageår innen 15.september.
- Neste revidering gjøres innen 15.september 2025.